

پالئوآکولوژی سازند آبدراز در برش الگو براساس فرامینیفرها

مسعود اصغریان رستمی^{۱*} میثم شفیعی اردستانی^۱

۱- گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

* masood.rostami@yahoo.com

دریافت: ۸۸/۱۲/۲۲ پذیرش: ۸۹/۸/۱۷

چکیده

رسوبات سازند آبدراز در برش مورد مطالعه براساس فرامینیفرهای پلانکتونیک متعلق به زمان کرتاسه پسین (تورونین میانی - اوایل کامپانین) و دارای ۳۰۰ متر ضخامت است. براساس شناسایی مورفوتایپ‌های فرامینیفرهای پلانکتونیک و محاسبه نسبت فرامینیفرهای پلانکتونیک نسبت به بنتیک (P/B) روند تغییرات نسبی عمق در منطقه مشخص گردید. در بخش دیگر این مطالعه نسبت فرامینیفرهای بنتیک اینفونال به اپی فونال برای دستیابی به میزان مواد غذایی و اکسیژن دیرینه بررسی گردید. نسبت P/B و نمودارهای بدست آمده از مورفوتایپ‌های پلانکتونیک مؤند این مطلب است که در زمان تورونین میانی سطح آب دریا در منطقه پایین آمده که با کاهش نسبت P/B و تنوع پلانکتونیک‌ها همراه بوده است. در اواخر تورونین و مرز کنیاسین-سانتوین تنوع پلانکتونیک‌ها، نسبت P/B و مورفوتایپ‌ها افزایش می‌یابد که نشان دهنده پیشروی سطح آب است. در زمان کنیاسین نسبت P/B و مورفوتایپ‌ها کاهش نشان می‌دهد که مؤید پسروی آب است در بخش نهایی سازند نسبت P/B کاهش و گروه مورفوتایپی یک در منطقه غالب می‌گردد که نشان دهنده پسروی آب می‌باشد. مطالعه آماری انجام شده در این منطقه مؤید همخوانی منحنی‌های مورفوتایپ و منحنی حاصل از نسبت (P/B) است.

با شمارش گونه‌های اپی فونا و اینفونا در این برش تغییرات نسبی مواد غذایی و اکسیژن دیرینه مورد بررسی قرار گرفت. در ابتدای برش تعداد مورفوتایپ اپی فونا غالب بوده که نشان دهنده شرایط اکسیژن بالا و مواد غذایی کم است در میانه برش شرایط تغییر کرده و مورفوتایپ اینفونا بیشتر شده که نشان می‌دهد مواد غذایی بالا رفته و اکسیژن پایین است. و در انتهای برش شرایط ابتدای برش تکرار شده است. همچنین دو جنس *Fronidicularia* و *Cibicoides* (نشان دهنده شرایط اکسیژن بالا) مورد شمارش قرار گرفت که در ابتدا و انتهای برش بیشترین فراوانی را دار هستند. با مقایسه فرامینیفر پلانکتونیک از سازند آبدراز با ایالت‌های بیوژئوگرافی در زمان کرتاسه مشخص شد که ناحیه مورد مطالعه در زمان کرتاسه متعلق به ایالت تتیس می‌باشد.

واژگان کلیدی: سازند آبدراز، مورفوتایپ، فرامینیفرهای پلانکتونیک، نسبت پلانکتونیک به بنتیک